

موج و مرجان

رویکردهای نقد ادبی در جهان جدید

و

سرگذشت نقد ادبی در ایران

دکتر مجتبی بشردوست

سرورش

تهران ۱۳۹۰

شماره ترتیب انتشار: ۱۵۰۱

بشردوست، مجتبی، ۱۳۹۱.

موج و مرجان: رویکردهای نقد ادبی در جهان جدید و سرگذشت نقد ادبی در ایران /
مجتبی بشردوست. - تهران: سروش (انتشارات صداسیمای جمهوری اسلامی ایران)،
۱۳۹۰.

۷۰۴ ص.

ISBN: 978-964-12-0127-4 ریال: ۱۵۰,۰۰۰

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
واژه نامه.

۱. نقد ادبی. ۲. نقد ادبی - ایران. ۳. نقد ادبی - تاریخ. ۴. ادبیات فارسی - تاریخ و نقد.
الف. صداسیمای جمهوری اسلامی ایران. انتشارات سروش. ب. عنوان: رویکردهای نقد
ادبی در جهان جدید و سرگذشت نقد ادبی در ایران. ج. عنوان.

۸۰۱/۹۵

PN ۸۱۷
۱۳۹۰

۲۳۶۳۵۵۵

کتابخانه ملی ایران

انتشارات صداسیمای جمهوری اسلامی ایران

تهران، خیابان استاد شهید مطهری، تقاطع خیابان شهید دکتر مفتح، ساختمان سروش

مرکز بخش: ۸-۸۸۳۴۵۰۶۳ و ۵-۶۶۹۵۴۸۷۰

<http://www.soroushpress.ir>

عنوان: موج و مرجان

رویکردهای نقد ادبی در جهان جدید و سرگذشت نقد ادبی در ایران

نویسنده: دکتر مجتبی بشردوست

طراح جلد: احمد آفاقلی زاده

چاپ اول: ۱۳۹۰

قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ ریال

این کتاب در دو هزار نسخه در چاپخانه انتشارات سروش لیتوگرافی، چاپ و صحافی شد.

همه حقوق محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۲-۰۱۲۷-۴

سپاس

در شکل‌گیری این اثر کسان بسیار نقش داشته‌اند. اگر حمایتها و هدایت‌های دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی، دکتر تقی پورنامداریان، دکتر مظاهر مصفا، دکتر امیر بانو کریمی و روانشاد دکتر فیض‌امین پور، نبود، سرنوشت این اثر معلوم نبود به کجا کشیده می‌شد.

و نیز از مترجم و منتقد توانا دکتر محمد دهقانی، آقای مهدی فضائلی (مدیرعامل محترم انتشارات سروش)، آقای علیرضا سلیمانی، آقای جلال جلالی، آقای عسکر بهرامی (ویراستار)، و آقای مهرداد قربانی (حروفچین) بسیار سپاسگزارم.

در پایان، باید از همسر هنرمندم - بلقیس سلیمانی - نیز یاد کنم، اگر تلنگرهای او نبود شوریدگی‌ها و شلختگی‌هایم مهارناپذیر می‌شد.

این کتاب دو بخش دارد. بخش و پاره نخست آن به نظریه‌های ادبی اختصاص دارد که نوعاً غربی هستند و پاره دوم به سرگذشت نقد ادبی در ایران مربوط می‌شود که عموماً بومی‌اند و رنگ و بوی ایرانی دارند.

امیدوارم که مطالعه این کتاب به نسل جوان کمک کند تا نسبت نظریه ادبی، نقد ادبی و تحقیق ادبی را بهتر دریابد.

مجتبی بشردوست ۱۳۹۰

۱۵۷	فمینیسم و نقد ادبی (۱)
۱۶۰	درسهایی که می‌توان آموخت
۱۶۳	فمینیسم (۲)
۱۶۳	گفتمان امروز
۱۶۶	گفتمان دیروز
۱۷۱	پیام پست مدرنیسم
۱۷۷	چرا نیچه می‌خوانیم؟
۱۸۵	دیالکتیک جهان و متن
۱۸۵	سیری در اندیشه‌های انتقادی ادوارد سعید
۱۸۶	شرق‌شناسی
۱۸۹	فرهنگ و امپریالیسم
۱۹۰	نقش روشنفکر
۱۹۱	جهان، متن و منتقد
۱۹۵	ما و سعید

بخش دوم: سرگذشت نقد ادبی در ایران

۲۰۱	چند نکته
۲۰۵	موانع شکل‌گیری تفکر انتقادی در ایران
۲۰۶	استبداد و استحاله «من»
۲۱۲	متن مقدس و مرد کاریزماتیک
۲۱۵	تفکر انتقادی و تبارشناسی نقد ادبی در ایران
۲۱۵	سه دیدگاه
۲۱۵	زمینه‌های نقد
۲۱۷	پیشینیان از نقد چه می‌فهمیدند؟
۲۱۸	نظریه ادبی
۲۱۹	ملاحظات انتقادی
۲۲۰	فردوسی و کلام رمزگونه
۲۲۰	نظامی و درّ ناشفته
۲۲۱	خاقانی و ده شیوه شاعری
۲۲۲	مولانا و طعانه خرخانه
۲۲۳	سعدی و چراغ بلاغت
۲۲۳	قابوسنامه و شاعر قصیده‌پرداز
۲۲۴	چهارمقاله و اتساق مقدمات موهمه

۲۲۵	المعجم و شاعران مُفَلِّق
۲۲۶	لبابُ الالباب و توتولوزی
۲۲۷	خردگرایی انتقادی
۲۳۱	نقد ادبی در جهان عرب
۲۳۵	جایگاه تفکر انتقادی در جهان قدیم و جدید
۲۳۸	ورود به جهان جدید
۲۴۱	راه سوم
۲۴۵	از گذشته نقد ادبی
۲۵۵	سالهای سیاه و خاکستری
۲۶۲	فرایند نقد
۲۷۱	ناسیونالیسم و نقد ادبی
۲۸۱	مارکسیسم و نقد ادبی
۲۹۱	دین و نقد ادبی
۳۰۷	تاریخ ادبیات و نقد ادبی
۳۰۷	تاریخ ادبیات ایران از نگاه خاورشناسان
۳۱۲	تاریخ ادبیات ایران از نگاه ایرانیان
۳۲۱	نگاهی کلی به تواریخ ادبی ایران
۳۲۳	هنر و نقد ادبی
۳۳۹	مطبوعات و نقد ادبی
۳۵۱	آسیب شناسی نقد ادبی در ایران
۳۵۱	۱. فقدان مبانی فلسفی
۳۵۵	۲. مغالطه علت و دلیل
۳۵۶	۳. مغالطه انگیزه و انگیزه
۳۵۶	۴. مغالطه کنه و وجه
۳۵۷	۵. تاریخ زدگی و تاریخ زدایی
۳۵۷	۶. اقراط در نقد روانشناسانه
۳۵۸	۷. پوزیتیویسم و امپرسیونیسم
۳۵۸	۸. بلاغت زدگی
۳۵۹	۹. ایدئولوژی ستایی
۳۶۰	۱۰. بی توجهی به موضوع، روش و غایت نقد
۳۶۳	نقد دانشگاهی
۳۶۴	فراز و فرود نقد دانشگاهی
۳۶۹	فروغی: متن و نقد تکامل گرا

۳۸۱	 اقبال و نقد تاریخی
۳۸۹	 همایی و نقد تعلیمی
۳۹۹	 مینوی و نقد جامع
۴۰۹	 شادمان و نقد فرهنگ
۴۱۹	 خانلری و نقد زبان‌شناسانه
۴۲۹	 معین و نقد لغوی
۴۳۵	 زرین‌کوب و نقد تطبیقی - تاریخی
۴۴۹	 محجوب و نقد ادبیات عامه
۴۵۳	 یوسفی و نقد اعتدال‌گرا
۴۶۱	 شفیع‌کدکنی: نقد صوت - نقد معنا
۴۶۹	 نقد مرامی
۴۷۳	 طبری و نقد ایدئولوژیک
۴۸۳	 آل‌احمد و رویکرد بومی‌گرایانه
۴۸۳	 غرب‌زدگی، رویکردی بومی‌گرایانه به سنت و صنعت
۴۸۷	 جریان روشنفکری و بازگشت به سنت
۴۸۹	 آل‌احمد و الگوهای روشنفکری
۴۹۰	 آل‌احمد و نگرش لحظه‌ای
۴۹۵	 آریان‌پور و نقد دیالکتیکی
۴۹۶	 ابزار و مراتب شناخت
۵۰۴	 نقد و پژوهش
۵۰۷	 دستغیب و نقد واقع‌گرا
۵۱۹	 رحیمی و نقد اگزیستانسیالیستی
۵۲۵	 نواندیشی دینی و تفکر انتقادی
۵۲۵	 بنیادگرایی
۵۲۶	 سنت‌گرایی
۵۲۶	 مارکسیسم
۵۲۷	 سکولاریسم
۵۲۷	 پیام و کارکرد نواندیشی دینی
۵۲۹	 شریعتی و نقد آرمان‌گرا
۵۳۰	 اگزیستانسیالیسم و هنر
۵۳۴	 شریعتی و مکتب فرانکفورت
۵۳۵	 شریعتی و مثلث مارکس - ماکس وبر - دورکیم
۵۳۷	 شریعتی و نقد ادبی

۵۳۹	وقتی که قلم تو تم می شود
۵۴۱	سه ساخت سخن
۵۴۴	هبط
۵۴۶	بن مایه های کویر
۵۵۹	نقد تأثری - هنری
۵۶۳	نیما: شاعر یا منتقد؟
۵۶۳	الف. نیمای شاعر
۵۷۱	ب. نیمای منتقد
۵۷۵	نیما و ابژکتیویسم
۵۸۱	هدایت: دیروز و امروز
۵۸۱	الف. فولکلور یا ادب عامه
۵۸۴	ب. رجعت به فرهنگ باستان
۵۸۵	ج. نقد و نظر
۵۸۸	فاخته چه گفت؟
۵۸۹	فواید گیاهخواری (۱۳۰۶)
۵۹۱	سرود زرین شرقی
۵۹۵	پیام کافکا (۱۳۲۷)
۵۹۹	صورتگر و نقد توصیفی
۶۰۹	دانشور و نقد هنری
۶۱۷	اسلامی ندوشن و نقد اجتماعی
۶۲۷	اخوان ثالث و نقد بلاغی
۶۳۵	رؤیایی و حجم گرایی
۶۴۵	کیانوش و نقد زیبایی شناسانه
۶۵۳	براهنی و نقد بن فکنانه
۶۶۵	حقوقی و نقد معطوف به زبان
۶۷۳	پرده آخر
۶۸۱	برای مطالعه بیشتر
۶۸۵	فهرست منابع